

Å

ENERGI

Innhold

1. Innledning	4
2. Virksomhet og organisering	5
2.1 Beskrivelse av datterselskap	5
2.2 Rutiner og retningslinjer i konsernet	7
2.2.1 Policy for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold	7
2.2.2 Etske retningslinjer	7
2.2.3 Etske retningslinjer for leverandører og forretningspartnere	7
2.2.4 Konsernføringer for innkjøp	7
2.2.5 HMS	8
2.2.6 Likestilt arbeidsliv	8
2.2.7 Varslingskanaler	8
2.2.8 Kvalitetssystem	8
2.2.9 Samarbeid	8
3. Aktsomhetsvurderinger og risiko i Å Energi	9
3.1 Generelt	9
3.2 Egen virksomhet	10
3.2.1 Risiko for brudd på HMS	10
3.2.2 Risiko for påvirkning på lokalsamfunn	11

3.3 Leverandører og forretningspartnere	11
3.3.1 Prosess for kartlegging og aktsomhetsvurdering	12
3.3.2 Overordnet risikovurdering av leverandører og forretningspartnere	12
3.4 Tiltak og veien videre	13
3.4.1 Gjennomførte tiltak og forbedringsarbeid i 2023	13
3.4.2 Planlagte tiltak og fokus i 2024	14
3.5 Kommunikasjon	14

1. Innledning

I Å Energi arbeider vi aktivt for å overholde grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold både i egen virksomhet og gjennom hele verdikjeden. Respekt for menneske- og arbeidstakerrettigheter utgjør derfor en viktig og integrert del av vårt arbeid. Dette dokumentet utgjør Å Energi-konsernets redegjørelse etter åpenhetsloven for 2023.

Konsernet består av morselskapet Å Energi AS med til sammen 55 datterselskaper. Denne redegjørelsen omfatter hele konsernet, inkludert datterselskapene som på eget grunnlag er underlagt åpenhetsloven. Datterselskapene som er underlagt åpenhetsloven er kort beskrevet i punkt 2.1, og signerer denne redegjørelsen sammen med morselskapet i henhold til åpenhetslovens krav. Redegjørelsens beskrivelse av rutiner og retningslinjer, aktsomhetsvurdering, risikobeskrivelser og planlagte tiltak for 2024 gjelder hele konsernet, inkludert datterselskapene.

2. Virksomhet og organisering

Å Energi er det største kraftselskapet i Norge med eierskap og virksomhet i hele verdikjeden - fornybar produksjon, distribusjon, forvaltning og handel med kraft, samt strømsalg i industri-, bedrifts- og husholdningsmarkedet. Vi har virksomhet over store deler av Sør-Norge med hovedkontor

i Kristiansand, og tilstedeværelse i Sverige, Finland, Danmark, Tyskland, England og Sveits.

Vårt samfunnsoppdrag er å bidra til det grønne skiftet ved å øke produksjonen av ren fornybar energi, levere den effektivt gjennom nettet,

og utvikle nye og bedre produkter og tjenester til energimarkedet. Å Energi er organisert i fem forretningsområder som gjenspeiler konsernets kjernevirksomhet og verdikjede: Vannkraft, Nett, Fornybar forvaltning, Kunde og digitale løsninger, Ny industri, og et morselskap med konsernfunksjoner.

2.1 Beskrivelse av datterselskap

Datterselskapene som er underlagt åpenhetsloven på selvstendig grunnlag er kort beskrevet nedenfor:

Glitre Nett AS

Nettselskapet Glitre Nett AS opererer som monopolist, og ivaretar samfunnsansvaret knyttet til forsyningsplikt av elektrisk energi. Som Norges nest største nettselskap eier og drifter Glitre Nett AS over 30 000 km regional- og distribusjonsnett, 130 transformatorstasjoner og 12 000 nettstasjoner, og leverer strøm til over 320 000 nettkunder. I 2023 hadde selskapet 362 ansatte, og en omsetning på cirka 2,62 mrd. kroner. Glitre Nett AS hadde i 2023 registrert 1 094 leverandører og forretningspartnere.

Å Energi Vannkraft AS

Å Energi Vannkraft AS har til sammen 73 hel- og deleide vannkraftverk på Sør- og Østlandet. Selskapet driver produksjon av elektrisitet fra vannkraft, samt drift og rehabilitering av vannkraftanlegg. I 2023 hadde selskapet 242 ansatte, og en omsetning på cirka 7,9 mrd. kroner. Å Energi Vannkraft AS hadde i 2023 registrert 1 374 leverandører og forretningspartnere.

Å Strøm AS

Å Strøm AS er Å Energis strømleverandør i privatmarkedet. Etter fusjonen mellom LOS og Glitre Energi Strøm AS i mai 2023, er Å Strøm et av Norges største strømselskaper. Selskapet leverer strøm og energirelaterte produkter og tjenester i hele landet. I 2023 hadde selskapet 61 ansatte, og en omsetning på cirka 2,8 mrd. kroner. Å Strøm AS hadde i 2023 registrert 265 leverandører og forretningspartnere.

Å Energi Fornybar Forvaltning AS

Forretningsområdet Fornybar forvaltning har ansvar for Å Energi-konsernets handelsavtaler og finansiell styring av markedsrisiko. Dette inkluderer konsernets forvaltning og trading av energiprodukter i Norden og Europa.

Virksomheten drives gjennom selskapet Å Energi Fornybar Forvaltning AS og har ansvar for å maksimere resultatet knyttet til konsernets egen kraftproduksjon, på vegne av Å Energi Vannkraft AS. Resultater skapes gjennom fysisk disponering av vannressursene og finansiell styring av markedsrisiko,

basert på hydrologi, værdata og markedsinformasjon. Satsningen i de nordiske og europeiske markedene skjer i Norge og med tilstedeværelse i Sverige, Tyskland og Sveits. I 2023 hadde selskapet 70 ansatte, og en omsetning på cirka 240 mill. kroner. Å Energi Fornybar Forvaltning AS hadde i 2023 registrert 144 leverandører og forretningspartnere.

Å Energi Varme AS

Å Energi Varme AS leverer både fjernkjøling og fjernvarme til private og offentlige bygg i flere byer i Agder. Gjennom varmesentraler i Kristiansand, Sørlandsparken, Grimstad og Arendal, produseres varmtvann av overskuddsenergien fra avfallsforbrenning, industri og bioenergi og brukes til både tappevann og oppvarming. På samme måte utnyttes kaldt sjøvann fra havnebassengene til fjernkjøling av bygg i hele Kristiansand og Arendal. I 2023 hadde selskapet 14 ansatte, og en omsetning på cirka 177 mill. kroner. Å Energi Varme AS hadde i 2023 registrert 166 leverandører og forretningspartnere.

Entelios AS

Konsernets satsning på salg mot bedriftsmarkedet føres gjennom Entelios Norden. Entelios er blant de ledende energileverandørene i Norden, og tilbyr ren energi, spisskompetanse og teknologi som gjør det mulig for industriselskaper, små og store bedrifter i næringslivet og offentlig virksomhet å bli ledende på klimavennlige energiløsninger. Entelios Norden består av selskapene Entelios AS, Entelios AB, Entelios Aps og Entelios OY. I 2023 hadde Entelios AS 44 ansatte i Norge og en omsetning på cirka 8,3 mrd. kroner. Entelios AS hadde i 2023 registrert 538 leverandører og forretningspartnere.

VIBB AS

VIBB AS er en strømløstjeneste av fornybar strøm til privatmarkedet og inngår i den heldigitale satsningen innen Å Energi AS sitt forretningsområde Kunde og digitale løsninger. Selskapet leverer strøm og digitale tjenester gjennom en app for å hjelpe kunden å forstå og redusere sine strømkostnader gjennom smarte prisoptimaliseringstjenester. I tillegg utvikler og selger selskapet en egen maskinvare kalt Oss-brikken. Dette er en adapter som henter ut strømforbruket i sanntid fra strømmåleren. Enheten er kompatibel med den norske HAN-porten og den europeiske P1-porten.

I 2023 hadde selskapet 11 ansatte, og

en omsetning på cirka 716 mill. kroner. VIBB AS hadde i 2023 registrert 65 leverandører og forretningspartnere.

Netsecurity AS

Netsecurity AS leverer ekspertise, løsninger og tjenester innen IT-sikkerhet. Selskapet hjelper bedrifter med å forebygge, oppdage og stoppe angrep, slik at konsekvensene og kostnadene blir så begrenset som mulig. Selskapet bistår blant annet med strategiske rådgivere, konsulenter innen sikkerhet og nettverk, produktspecialister, penetrasjonstestere og etiske hackere. Selskapet har rundt 800 kunder i både privat- og offentlig sektor i hele Norden. I 2023 hadde selskapet 141 ansatte, og en omsetning på cirka 582 mill. kroner. Netsecurity AS hadde i 2023 registrert 322 leverandører og forretningspartnere.

Norsk Energigjenvinning AS

Norsk Energigjenvinning AS er Norges største på prosessering av treflis, og leverer tjenester til kunder i hele Skandinavia. Selskapet utfører kverning og flising av tømmer, treavfall og avfall. Fordelt på 4 stasjonære anlegg og 12 mobile flishuggere produseres det cirka 1 million tonn flis i året. Lasting og lossing av skip langs norskekysten blir også utført for kundegrupper innen skogsindustrien, treforedling og avfall. I 2023 hadde selskapet 38 ansatte, og en omsetning på cirka 128 mil. kroner. Norsk Energigjenvinning

AS hadde i 2023 registrert 451 leverandører og forretningspartnere.

Norsk Biobrensel AS

Å Energi AS er en betydelig aktør innenfor bioenergi. Norsk Biobrensel AS leverer biobrensel til industrikunder i Norge og Danmark, der hovedproduktene er treflis og trebriketter. I tillegg er selskapet en betydelig aktør innen dyrestrø til landbruk. I 2023 hadde selskapet 2 ansatte, og en omsetning på cirka 236 mill. kroner. Norsk Biobrensel AS hadde i 2023 registrert 178 leverandører og forretningspartnere.

Bio Energy AS

Bio Energy AS leverer punktvarmeanlegg i hele Norge og er en samlet leverandør av energiløsninger, fjernvarme og styringssystemer for offentlige og private virksomheter. Selskapet utfører både produksjon og salg av termisk energi, damp- og varmtvannsforsyning. I 2023 hadde selskapet 4 ansatte, og en omsetning på cirka 120 mill. kroner. Bio Energy AS hadde i 2023 registrert 201 leverandører og forretningspartnere.

For mer detaljert informasjon om Å Energi som selskap og konsern, og om vår organisasjon, vises det til årsrapporten for 2023.

2.2 Rutiner og retningslinjer i konsernet

I fusjonen mellom Agder Energi og Glitre Energi i 2022 ble Å Energi-konsernet utvidet med en rekke selskaper og det pågår fortsatt integrasjonsarbeid etter fusjonen. Arbeidet med å respektere og fremme menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold er forankret i styret og skal integreres i hele virksomheten. Alle konsernets ledere har et særskilt ansvar for å forebygge og avdekke eventuell

negativ påvirkning som følge av vår egen virksomhet, hvorav et særskilt ansvar er tillagt konserndirektør for Drift og bærekraft.

Konsenets innkjøpsavdeling er sentral i arbeidet med, og oppfølgingen av, åpenhetsloven. Denne avdelingen arbeider aktivt med kartlegging av våre leverandører, for å sikre forståelse og håndtering av risiko for negativ påvirk-

ning på menneskerettigheter og arbeidsforhold i våre leverandørkjeder.

Å Energi har som mål å utgjøre en forskjell i samfunnet. I dette ligger å utøve positiv innflytelse der vi har mulighet til det. Gode interne prosesser og grundige aktsomhetsvurderinger av forretningspartnere og leverandører bidrar til dette.

2.2.1 Policy for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold

For å sikre et kontinuerlig og helhetlig fokus på ansvarlig næringsliv, vedtok konsernstyret i Å Energi den 22. juni 2023 en egen policy for ivaretagelse av menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, som skal gjelde både

i egen virksomhet og i leverandørkjedene. Gjennom dette dokumentet har styret og ledelsen fastsatt rammer og overordnede retningslinjer for hvordan konsernet skal arbeide for å håndtere risiko for negativ påvirkning, og for

hvordan arbeidet med aktsomhetsvurderinger skal implementeres som en helhetlig og kontinuerlig prosess i hele konsernet.

2.2.2 Etiske retningslinjer

Konsernstyret vedtok den 14. desember 2023 Etiske retningslinjer (Code of Conduct) for det nye konsernet, som gir uttrykk for et sett med kjerneverdier

og for kulturen i konsernet. De etiske retningslinjene gjelder for styremedlemmer, ledere, ansatte og andre som utfører arbeid for Å Energi, og gir

uttrykk for forventninger til etterlevelse av lovreguleringer og konsernets verdier, herunder menneske- og arbeidstakerrettigheter.

2.2.3 Etiske retningslinjer for leverandører og forretningspartnere

I 2023 har Å Energi arbeidet med å utarbeide felles Etiske retningslinjer for leverandører og forretningspartnere for alle selskapene i konsernet, som ble vedtatt i februar 2024. Retningslinjene

fastsetter juridiske og etiske standarder som Å Energi forventer at alle forretningspartnere og leverandører etterlever. Det er presisert utdypende forventninger knyttet til menneske-

og arbeidstakerrettigheter, herunder barnearbeid, tvangsarbeid, diskriminering, organisasjonsfrihet, lik og rettferdig lønn og arbeidstider, HMS og behandling av urbefolkninger.

2.2.4 Konsernføringer for innkjøp

Gjennom konsernføringene har Å Energis innkjøpsmedarbeidere fått en sentral rolle i våre verdiskapingsprosesser, og skal bidra til å ivareta etter-

levelse av konsernets kjerneverdier. Konsernføringene fastsetter prinsipper som skal bidra til å kvalitetssikre innkjøpsprosessene, herunder ved å

kvalifisere og kartlegge alle leverandører og underleverandører.

2.2.5 HMS

Konsernet legger stor vekt på arbeidet med, og oppfølgingen av, helse, miljø og sikkerhet (HMS). Å Energi har som overordnet mål å fortsette arbeidet med HMS, slik at nullvisjonen for ulykker på mennesker eller miljø etterleves og et lavt nivå for sykefravær (<3 %) opprettholdes.

Videre har Å Energi som mål at:

- Konsernet skal være en arbeidsplass uten ulykker på egne ansatte, innleide eller tredjeparter.
- Det skal gjøres tiltak for å unngå jobbrelatert sykefravær.
- Medarbeiderne skal ha høy trivsel

og komme trygt hjem etter en bra dag på jobb.

- Medarbeidere skal ha fokus på egen helse og bidra til en helsefremmende arbeidsplass.

2.2.6 Likestilt arbeidsliv

Å Energi jobber systematisk med likestilling og mangfold, og er sertifisert for "Likestilt arbeidsliv" til og med 2024. "Likestilt arbeidsliv" er en sertifiseringsordning som handler om likestilling, inkludering og mangfold i vid forstand, og dreier seg om like

muligheter for alle uavhengig av kjønn, religion, etnisitet, funksjonsevne og seksuell orientering.

Vi har blant annet hatt et uttalt mål om å øke andelen kvinnelige ansatte og få en mer mangfoldig alderssam-

menetning i konsernet. Det er derfor gledelig å registrere at på ledernivå 1-3 er kvinneandelen økt og er nå 42 %. For mer utfyllende informasjon om vårt arbeid med mangfold og inkludering, se egen rapport om inkluderende arbeidsliv.

2.2.7 Varslingskanaler

Konsernet har flere varslingskanaler, hvorav en kanal er ekstern der det er mulig å varsle anonymt, og slik at det er mulig for tredjeparter å varsle. Alle

varsler behandles strengt konfidensielt, og det er etablert formelle rutiner for behandling av varsler samt ivaretagelse av varslerens rettigheter.

2.2.8 Kvalitetssystem

Styrende dokumenter blir gjort tilgjengelige for ansatte i kvalitetssystemet. Systemet er under kontinuerlig forbedring og skal sikre en komplett, strukturert og helhetlig oversikt gjennom å

presentere alle styrende dokumenter fra overordnede retningslinjer og policyer, til håndbøker og beskrivelser av arbeidsprosesser.

2.2.9 Samarbeid

Å Energi samarbeider løpende med andre selskaper i bransjen, myndigheter og interessenter i vår drift. Dette er viktig både for å sikre erfaringsde-

ling og læring på tvers, og for å kunne håndtere eventuelle utfordringer knyttet til menneskerettigheter og arbeidsforhold.

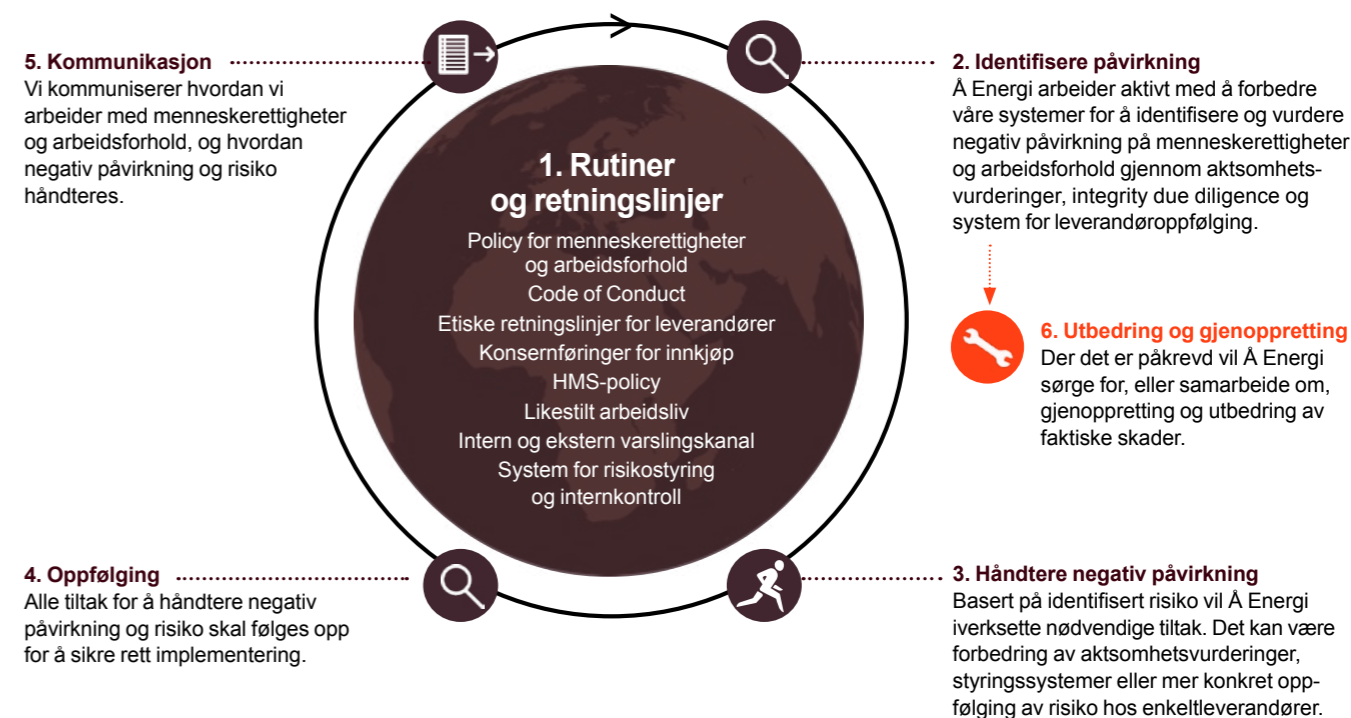
3. Aktsomhetsvurderinger og risiko i Å Energi

3.1 Generelt

Å Energi og alle Å Energis datterselskaper skal respektere internasjonalt anerkjente menneske- og arbeidstakerrettigheter, både i egen virksomhet og i verdikjedene. Å Energi respekterer

og arbeider aktivt med å fremme FNs grunnleggende menneskerettigheter og ILO (International Labor Organization) sine kjernekonvensjoner. For å sikre dette tar Å Energi utgangspunkt i

FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter, og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper ved gjennomføringen av aktsomhetsvurderinger.

3.2 Egen virksomhet

Å Energi er naturlig eksponert for risiko på en rekke områder og gjennom hele vår verdikjede. De mest sentrale risikoene for negativ påvirkning på menneskerettigheter og arbeidstaker-

rettigheter i egen virksomhet er risikoer knyttet til HMS for ansatte, innleide og tredjeparter, samt negativ påvirkning på lokalsamfunn som følge av konsernets ulike anlegg.

3.2.1 Ansvarlige arbeidsforhold

Risiko knyttet til helse, miljø og sikkerhet er en av de mest fremtredende risikoene for våre ansatte, innleide og tredjeparter, og prioriteres derfor svært høyt med hensyn til både jevnlige

risikovurderinger og tiltak. Innenfor HMS-spekteret gis personsikkerhet alltid høyest prioritet. Sikkerhet for innleide og tredjeparter er like viktig for oss som sikkerhet for egne ansatte,

og målet er null personskader. Det arbeides kontinuerlig med forbedring innenfor HMS og det legges vekt på erfaringsdeling og læring på tvers av bransjer.

Identifiserte nøkkelrisikoer:

- Fysisk skade på ansatte, innleide og tredjeparter på Å Energis arbeidssteder.
- Ansatte, innleide og tredjeparter eksponeres for skadelig lyd, varme, stråling og forurensning på Å Energis arbeidssteder.
- Mentale belastninger på ansatte, innleide og tredjeparter i Å Energi grunnet høyt arbeidspress og stress.
- Fysisk skade på utenforstående tredjepersoner på Å Energis arbeidssteder.

Innenfor energibransjen er det en underliggende sikkerhetsrisiko for ansatte, innleide og tredjeparter i utførelsen av arbeidet. Bransjen har et stort fokus på HMS og gjennom omfattende lovreguleringer og egne tiltak er risikoen i dag minimert. Å Energi stiller krav til alt personell om gjennomføring av opplæring innenfor HMS, med særskilte opplæringskrav for de som arbeider på våre anlegg. Anleggene våre er fysisk sikret og har streng adgangskontroll, for å hindre at utenforstående får tilgang og dermed utsettes for fare.

Vi ønsker en kultur for, og legger til rette for, at det skal være trygt å melde

fra om ulykker og nestenulykker og farlige forhold. Å Energi har implementert et system for registrering av uønskede hendelser og forbedringsforslag både for egne ansatte, innleide og for tredjeparter. Systemet er tilgjengelig via flere plattformer, blant annet en app for mobil og en web-rapporteringsløsning. Her rapporteres og registreres avvik, observasjoner, forbedringsforslag, ulykker og nestenulykker. Rapportene analyseres, og alle hendelser med høyt skadepotensial granskes for å begrense eventuelle konsekvenser, sikre oppfølging av årsakssammenhenger, dele læringspunkter og etablere tiltak for en kontinuerlig forbedring.

Det er i 2023 registrert 7 arbeidsulykker for egne ansatte og 4 skader for innleide og leverandører.

Å Energi har videre deltatt i arbeidet med å etablere en portal for læring av alvorlige hendelser, slik at erfaringer fra alle kraftselskap gjøres tilgjengelig. Portalen ligger i kraftbransjens bransjeorganisasjon Fornybar Norge og ble åpnet i 2023.

3.2.2 Påvirkning på lokalsamfunn

Vårt viktigste samfunnsoppdrag er å utvikle og levere bedre og bærekraftige energiløsninger, og utgjøre en forskjell for samfunnet rundt oss. Forholdet til andre interessenter står derfor sen-

tralt i utøvelsen av vår virksomhet. Gjennom konsernets kartlegging av egen virksomhet er det identifisert flere nøkkelrisikoer knyttet til konsernets påvirkning på lokalsamfunn.

Identifiserte nøkkelrisikoer:

- Inngrep i privat eiendomsrett.
- Inngrep og konsekvenser på naturomgivelser og lokalsamfunn.
- Utslipp ved utbygging, virksomhet og aktiviteter.

Glitre Nett eier og drifter infrastruktur ute i ulike lokalsamfunn. For å håndtere risiko, ble det i 2023 etablert en ny brukervennlig løsning for feilmeldinger. Her kan kundene selv rapportere om farlige forhold og potensielt farlige forhold, som kan dokumenteres ved å sende inn både tekst og bilder. Løsningen kan lastes ned som en app, men er også tilgjengelig på Glitre Netts hjemmeside, og på «Min side».

Løsningen gjør det mulig for Nettsentralen å effektivt plukke ut og prioritere sakene i situasjoner der det kommer mange feilmeldinger og hvor det er viktig

å gjøre gode prioriteringer i oppfølgingen. Dette er særlig viktig ved fare for personskade, og har vært et nyttig verktøy under ekstremværsituasjoner.

I Å Energi Vannkraft gjøres det mange tiltak for å sikre vannveiene mot skader på tredjepart. Dette kan være tiltak som f.eks. avsperring, skilting og informasjon. På enkelte spesielt utsatte strekninger med populære badeplasser, hvor det kan komme plutselige store vannføringer, er det også gjort tiltak i form av varsling med sirene.

I perioder med mye nedbør og snø-

smelting som medfører store flommer, vil man i enkelte vassdrag kunne bruke magasinene som flomdempende virkemidler. I tillegg er virksomheten til Å Energi Vannkraft underlagt strenge reguleringer i forhold til hva man kan gjøre og ikke gjøre i de områdene hvor man får tillatelser til å bygge anlegg i vassdragene. Ved noen større utbygginger kan man velge å gjøre tiltak i nærmiljøet. Seinest i 2023 hvor man ferdigstilte byggingen av Fennesfoss kraftverk, brukte man ressurser på utbyggingen for å rense grunnen kraftverket ble bygget på og sikre mot avrenning av stoffer ut i elva.

3.3 Leverandører og forretningspartnere

Gjennom 2023 har Å Energi arbeidet videre med kartlegging og aktsomhetsvurdering av sine leverandører og forretningspartnere. Denne kartleggingen

er i hovedsak gjort gjennom leverandørrevisjonssystemet Achilles UNCE (Achilles), som beskrevet i punkt 3.3.1. I tillegg ble det i 2023 påbegynt arbeid

med en samordnet rutine for registrering og kvalitetssikring av nye leverandører i Å Energi.

3.3.1 Prosess for kartlegging og aktsomhetsvurdering

Å Energi hadde for 2023 en ambisjon om å sikre en god oversikt og gjennomgående forståelse av eksisterende risikoklassifisering av leverandører som var kvalifisert i Achilles, samt sikre en overordnet risikovurdering av leverandører utenfor Achilles. For å prioritere arbeidet der vi har størst påvirkningskraft, var ambisjonen for 2023 å sette fokus på leverandører med innkjøpskostnad over kr 200 000. Kartleggingsarbeidet og risikovurderingene av leverandører og forretningspartnere i 2023 baserte seg i stor grad på bruk av Achilles.

Energibransjen i Norden har gått sammen om å benytte Achilles sin kvalifikasjonsordning som identifiserer, kvalifiserer, evaluerer og overvåker leverandører. Nytt i 2023 var at det også ble tatt inn vurdering spisset mot kravene etter åpenhetsloven. I systemet kvalifiseres og risikovurderes leverandørene opp mot en rekke kriterier, herunder menneskerettigheter og arbeidsforhold, geografiske lokasjoner i produksjon og levering, HMS-risiko og tiltak, samfunnsansvar og eventuelle underleverandører. Informasjonen som innhentes gir en overordnet risikovurdering av den enkelte forret-

ningspartner og leverandør. Dette gjør at Å Energi kan utvikle langsiktige og gjensidig lønnsomme relasjoner med pålitelige leverandører.

I bransjesamarbeidet kan de ulike aktørene nominere leverandører for revisjon som de vurderer å ha forhøyet risiko. Vurderingen er basert på risikovurderingen i prekvalifiseringen, men også på generell bransjeerfaring, allment kjent risiko, leverandørkunnskap, m.m. som de ulike aktørene besitter. Nominasjonen skjer også basert på høy omsetning, og mulighet for påvirkningskraft.

Som et resultat av dette samarbeidet ble det i 2023 gjort revisjon av 48 virksomheter på tvers av bransjen, hvorav 30 er eller har vært aktive leverandører/forretningspartnere til selskaper i Å Energi-konsernet i 2022 og 2023.

Formålet med kartleggingsarbeidet og risikovurderinger i 2023 var å sikre at Å Energi hadde en solid oversikt over risiko i alle leverandørkjeder, og at alle fremtidige leverandører og forretningspartnere skulle prekvalifiseres i henhold til en tilfredsstillende prosess. Å Energi har i denne forbindelse hatt

dialog med både bransjen og Achilles med mål om å være en pådriver for å forbedre eksisterende systemer. Det viste seg at det var utfordrende å få tilstrekkelig oversikt over risikoen i hele leverandørporteføljen i Achilles-systemet. Mens støtten til å gjennomføre revisjoner av enkeltleverandører utvilsomt gir verdi til kartleggingen av risiko og konsernets aktsomhetsvurderinger, har Å Energi behov for systemstøtte til kartlegging av den totale leverandørporteføljen.

De største leverandørene og forretningspartnerne blir kvalifisert i Achilles, men Å Energi har også et stort antall tredjeparter som ikke vurderes og følges opp her. Det ble derfor identifisert et behov for implementering av ett felles system for konsernet, som kan benyttes på tvers av organisasjonen til dette formål. I 2023 ble det derfor satt i gang en anskaffelsesprosess for et nytt leverandøroppfølgingsystem, som blant annet automatiserer en initiell risikovurdering og gir en total oversikt over leverandører og forretningspartnere. Dette systemet ble implementert våren 2024, og alle leverandører er registrert og kategorisert i systemet.

duksjon, bearbeiding, sammenstilling og levering av ulike metaller er også en type produkter hvor vi vet at det er høy risiko for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Utvinning og bearbeiding av metaller innebærer en høy iboende risiko for brudd på menneskerettigheter, herunder farlige arbeidsforhold, barnearbeid, tvangsarbeid, lønnsforhold og arbeidsforhold generelt, påvirkning på urfolks rettigheter og miljødeleggelse.

Flere datterselskaper gjør innkjøp av en rekke nødvendige komponenter til drift og utvikling. Vi ser eksempler innenfor vannkraft hvor det kjøpes

turbiner og turbindeler, generatorer og vannveiskomponenter. Med utgangspunkt i geografisk risiko er det der identifisert leveranser fra underleverandører med produksjon i Kina. Videre er det høy iboende risiko knyttet til stålråvarer fra stålverk som er spredt over store deler av verden, samt elektronikkomponenter fra Asia.

Ved kjøp av produkter som inneholder metall vil det også kunne være risiko for produkter med såkalte konfliktmineraler, hvor det er en særlig forhøyet iboende risiko for alvorlige brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i leverandørkjeden. Typiske konfliktmineraler er kobolt, gull, tantal, tinn og tungsten, og inngår ofte i eksempelvis IT-utstyr som PC-er, skjermer, nettbrett og mobiltelefoner.

Flere av konsernets datterselskaper

har leverandørporteføljer som i stor grad består av leverandører av IT-utstyr, og tjenester i form av software eller utviklere. Når det gjelder tjenestekjøp som gjelder IT-utviklere, er det identifisert at Å Energi kjøper tjenester fra IT-utviklere som er basert i et konfliktområde. Dette utgjør en høy iboende risiko for den enkelte IT-utvikleren, og Å Energi har iverksatt tiltak for å legge til rette for at leverandøren skal ha tilstrekkelig fleksibilitet i oppdragsutførelsen til å ivareta arbeidsforholdet og egen sikkerhet.

Å Energi har også investeringer i både solenergi og batteriproduksjon, som begge er bransjer med leverandørkjeder hvor det er svært høy iboende risiko for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Disse selskapene er imidlertid ikke en del av Å Energis virksomhet ettersom

konsernet ikke har en kontrollerende eierandel. Aktivitetene er da i utgangspunktet ikke omfattet av åpenhetslovens rapporteringskrav. Likevel er dette noe som konsernet følger med på, og et område hvor vi ønsker å utøve innflytelse, og ha en positiv påvirkning der vi er i posisjon til dette.

Utover det som allerede er nevnt har ikke Å Energi registrert hendelser eller andre forhold som forårsaker negativ påvirkning i konsernet eller hos våre leverandører. Konsernets leverandørkjeder er komplekse, og vi ser at det er behov for å gå lengre i våre aktsomhetsvurderinger for å kunne være sikker på at vi har vært tilstrekkelig aktsom i arbeidet med våre leverandører.

3.4 Tiltak og veien videre

Basert på risikobildet Å Energi har avdekket, og de eksisterende prosessene i selskapet, ble det i redegjørelsen for 2022 lagt frem en handlingsplan for videre arbeid med aktsomhetsvurderingene. Dette var en erkjennelse av at

det er utfordrende å utarbeide en komplett oversikt over alle leverandører.

En sentral del av arbeidet med åpenhetsloven og prosessen som beskrives i OECDs retningslinjer er å iverksette

tiltak, basert på identifisert risiko. Å Energi anerkjenner at denne kartleggingsprosessen er omfattende og er en del av en pågående prosess, hvor man ikke vil komme til et punkt hvor selskapet kan si at jobben er ferdig.

3.3.2 Overordnet risikovurdering av leverandører og forretningspartnere

Å Energi foretar innkjøp av varer og tjenester fra over 3 700 leverandører, både nasjonalt og internasjonalt. Leverandørbasen er omfattende, kompleks og heterogen, som i seg selv representerer en risiko for at Å Energi kan bidra til eller knyttes til negativ påvirkning på menneskerettigheter og arbeidsforhold gjennom våre forretningspartnere og leverandører.

Det er allerede vist til at HMS er en fremtredende risiko i egen virksomhet hos Å Energi. Dette har også betydning for leverandørporteføljen i forbindelse med at innleide aktører og andre tjenesteytere på våre anlegg og konto-

ret utsettes for samme risiko som våre egne ansatte. Det vises til nevnte tiltak ovenfor i punkt 3.2.1, som er iverksatt for å avhjelpe denne risikoen.

Konsernet har også datterselskaper hvor det kjøpes en rekke tjenester fra større entreprenørselskaper. Der vil også HMS utgjøre en iboende høy risiko for ansatte i entreprenørselskapet. Den iboende risikoen hos slike leverandører knyttet til materialer som brukes i utførelsen av tjenesten og i de tilhørende leverandørkjeder regnes også som høy.

Leverandørkjeder hvor det inngår pro-

3.4.1 Gjennomførte tiltak og forbedringsarbeid i 2023

Å Energi styrket i 2023 arbeidet med menneskerettigheter ved å etablere en policy for ivaretagelse av menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, både i egen virksomhet og hos våre leverandører og forretningspartnere.

Det er også igangsatt et forbedringsprosjekt med intern og ekstern ekspertise innen sosial bærekraft som arbeider med å fastsette gode prioriteringer, etablere styringsdokumenter og prosesser, og gjennomføre grundige risikovurderinger av våre leverandører

og forretningspartnere.

Å Energi har initiert dialog med Achilles med fokus på prekvalifiseringen og oppfølgingen av leverandører. Achilles har gjennomført forbedringer av kvalifiseringsprosessene for å bedre ivareta kravene etter åpenhetsloven.

Å Energi gjennomførte i 2023 en internrevisjon av konsernets arbeid med åpenhetsloven. Dette gav nyttig innsikt i forbedringspunkter i arbeidet med menneskerettigheter og anstendige

arbeidsforhold, samt hvilke områder som bør prioriteres.

Som ledd i integrasjonsarbeidet i 2023 er styrende dokumenter gjennomgått og følgende tiltak gjennomført:

- Etablering av samordnede innkjøpsrutiner.
- Etablering av samordnede etiske retningslinjer for ansatte.
- Etablering av samordnet ekstern kanal med tilhørende rutiner for innsynsbegjæring fra allmennheten.

- Etablering av samordnet intern og ekstern varslingskanal for varsling av kritikkverdige forhold.
- Deltakelse, sammen med Fornybar Norge, i arbeidet med å etablere en portal for læring av alvorlige hendelser i alle kraftselskap.
- I Glitre Nett ble det etablert en ny brukervennlig løsning for varsling av farlige forhold for å hindre fysiske skader og tap av liv.

- I Glitre Nett ble det etablert nye Etske retningslinjer for leverandører og forretningspartnere med særlig fokus på krav etter åpenhetsloven.

Øvrige tiltak som ble igangsatt, men ikke ferdigstilt i 2023, var:

- Arbeid med felles etiske retningslinjer for leverandører og forretningspartnere for hele konsernet.

- Arbeid med anskaffelse av nytt leverandøroppfølgingsystem.

Løpende tiltak i Å Energi:

- Sikre god oversikt og risikovurdering av leverandørporteføljen gjennom innarbeidede rutiner og systemstøtte.
- Forbedre nåværende innkjøpsrutiner for å sikre at menneskerettigheter og arbeidsforhold hensyntas i alle leverandørforhold.

3.4.2 Planlagte tiltak og fokus i 2024

I 2024 vil arbeidet med konsernets aktsomhetsvurderinger fortsette. Basert på våre erfaringer med aktsomhetsvurderinger fra loven trådte i kraft, og en intern gjennomgang av egne prosesser, ser konsernet at det er behov for en mer helhetlig tilnærming til åpenhetslovens aktsomhetsvurderinger for å kunne møte våre ambisjoner. Samtidig anerkjenner vi at arbeidet i et stort konsern er omfattende og en risikobasert tilnærming vil være avgjørende for å klare å prioritere tiltak, samt skape engasjement og støtte i organisasjonen for gjennomføringen.

For å få til dette vil vi i 2024 gå i gang med følgende konkrete tiltak:

- Gjennomføre anskaffelse av, og implementere, et nytt leverandøroppfølgingsystem, som vil være høyt prioritert.
- Gjennomføre et internt prosjekt som sikrer en systematisk og helhetlig aktsomhetsvurdering på konsernivå, hvor det nye leverandøroppfølgingsystemet vil være et sentralt virkemiddel.
- Fortsette og videreutvikle en effektiv styringsstruktur i konsernet, som

både ivaretar behov for kontroll sentralt i konsernet og ansvarliggjøring hos de enkelte datterselskap.

- Fullføre overordnet kartlegging og risikovurdering av alle leverandører og forretningspartnere, på tvers av konsernet.
- Rulle ut, og gjennomføre opplæring i Etske retningslinjer/Code of Conduct i konsernet.
- Vedta og implementere felles Etske retningslinjer for leverandører og forretningspartnere for hele konsernet.

3.5 Kommunikasjon

Denne rapporten utgjør Å Energis offentlige redegjørelse for vårt arbeid med menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i henhold til åpenhetsloven. Den er tilgjengelig på vår

hjemmeside sammen med generell informasjon om åpenhetsloven, kanal for varsling av kritikkverdige forhold og begjæring om innsyn.

Link: [Rett til informasjon ifølge åpenhetsloven \(aenergi.no\)](https://aenergi.no)
[Varsling av kritikkverdige forhold \(aenergi.no\)](https://aenergi.no)

Postboks 603 Lundsiden, 4606 Kristiansand
Besøksadresse hovedkontor:
Kjøita 18, 4630 Kristiansand
www.aenergi.no

Organisasjonsnummer: NO 981 952 324